

MEMO

Onderwerp:
Toelichting bij stroomschema vertaling BN-waarden

Rotterdam,
15 mei 2009

Projectnummer:
002.000119

Van:
Nanda 't Lam

Opgesteld door:
Nanda 't Lam

Afdeling:
Strategie & Besluitvorming

Ons kenmerk:

Aan:
werkgroep oude doelen

Kopieën aan:

ARCADIS NEDERLAND BV
Lichtenauerlaan 100
Postbus 4205
3006 AE Rotterdam
Tel 010 2532 222
Fax 010 4341 398
www.arcadis.nl

DIVISIE WATER

TOELICHTING BIJ STROOMSCHEMA VERTALING BN-WAARDEN

Het stroomschema is een hulpmiddel bij de vertaling van de BN-waarden van de Beschermde en/ of Staatsnatuurmonumenten (BN en/ of SN). Het is bedoeld om de vertaling van de BN-waarden zo overzichtelijk en juridisch houdbaar mogelijk (volgens éénduidige redenerlijnen) te doorlopen. Dit stroomschema is een verdere uitwerking van de methodiek uit de handreiking van LNV en kan hiervoor in de plaats komen.

Het oude aanwijzingsbesluit (van BN en/ of SN) wordt vooralsnog bij de definitieve aanwijzing van de Natura 2000-gebieden aan het Natura 2000-aanwijsbesluit vastgeniet. Dat betekent dat de teksten uit het BN-aanwijsbesluit ongewijzigd van kracht blijven. Om te voorkomen dat de gehanteerde vertaling van de BN-waarden bij de rechter strandt, is het van belang de vertaling van de BN-waarden zo concreet mogelijk te maken en gebruikte redeneringen inzichtelijk te maken. Het doorlopen van het stroomschema resulteert daarom in een kruistabel en beoordelingskaders voor het bereiken/ behouden van de BN-doelen. Deze documenten kunnen aan het definitieve aanwijsbesluit voor het Natura 2000-gebied gehecht worden.

In dit memo wordt een toelichting gegeven op:

- 1) de aanpak van de vertaling van de BN-waarden met behulp van het stroomschema;
- 2) de kruistabel voor het inzichtelijk maken van de gehanteerde redeneringen bij de vertaling van de BN-waarden;
- 3) de beoordelingskaders voor het bereiken/ behouden van de BN-doelen.

Als voorbeelduitwerking van de vertaling van BN-waarden met behulp van het stroomschema is in bijgevoegd excelbestand een ingevulde kruistabel (tabblad 1 van het bestand) en de

ARCADIS

beoordelingskaders (tabblad 2) van het Westduinpark opgenomen. Het Westduinpark is een Beschermd- en Staatsnatuurmonument binnen het Natura 2000-gebied Westduinpark & Wapendal.

Ad 1) Aanpak vertaling BN-waarden met behulp van stroomschema

Per Natura 2000-gebied worden de Beschermd- en/ of Staatsnatuurmonumenten apart behandeld. De originele tekst van de aanwijsbesluiten dient zoveel mogelijk behouden te blijven om interpretatie van waarden te voorkomen.

Ter voorbereiding op het doorlopen van het stroomschema worden alle BN-waarden uit de oude aanwijsbesluiten gefilterd en onder elkaar gezet in een lege kruistabel (zie hieronder). Vervolgens wordt voor elke BN-waarde het stroomschema doorlopen. Wanneer dit voor alle BN-waarden is gebeurd, dient deze stap nog één of enkele keren herhaald te worden om een volledige en consistente vertaling van BN-waarden te bereiken.

Ad 2) Kruistabel

Met behulp van onderstaande kruistabel (tabel 1) kan de uitwerking van de vertaling van de BN-waarden aan de hand van het stroomschema vastgelegd worden. Door het stroomschema een aantal keren te doorlopen moet in de kruistabel uiteindelijk bij elke BN-waarde minimaal één relatie zijn gelegd met (dus een kruisje gezet zijn bij) een Natura 2000-doel en/ of BN-doel. Het is een cyclisch proces waarbij de inzichten over de gelegde relaties kunnen veranderen naarmate de tabel verder en meerdere keren wordt ingevuld. Zo zullen BN-waarden die ingedeeld zijn in de categorie meeliften met Natura 2000-doelen, na het formuleren van de BN-doelen, wellicht ook kunnen meeliften met BN-doelen. Dit geldt onder andere voor de BN-waarden die een algemene karakteristiek van het gebied zijn, omdat de Natura 2000-doelen veelal niet gebiedsdekkend vóórkomen.

Tabel 1: Standaard kruistabel met de verantwoording van de vertaling van de BN-waarden.

BN-waarde	N2000- doel x	N2000- doel y	N2000- doel ...	Categorie	Stap	Aanvullende ecologische randvoorwaarden?	BN- doel x*	BN- doel y*
BN-waarde a	x			Overlap	2b			
BN-waarde b		x		Lift mee	3bA	Ja, rust		
BN-waarde c	x			Ondergeschikt				
BN-waarde d				Overig	6a**		x	
BN-waarde ...				BN-waarde wegschrijven	5bB			

*Wanneer bij het bepalen van de ambitie van het BN-doel (stap 6c) geen behoudsdoel maar een uitbreidings- en/ of verbeterdoel wordt geformuleerd is het aan te bevelen de argumenten hiervoor in een toelichting bij de kruistabel op te nemen.

** in een nieuwe kolom het resultaat van stap 6b en 6c van het stroomschema opnemen en in die kolom een kruisje zetten bij deze BN-waarde.

Ad 3) beoordelingskaders voor het bereiken/ behouden van de BN-doelen

Stap 6d is een uitwerking van de geformuleerde BN-doelen en maakt inzichtelijk welke aspecten onderdeel uitmaken van de BN-doelen, zodat nu en in de toekomst beoordeeld kan worden of de BN-doelen zijn bereikt/ behouden.

ARCADIS

De BN-waarden die geclusterd zijn tot het BN-doel vormen het beoordelingskader voor het bereiken/ behouden van de BN-doelen. Tabel 2 is een standaard tabel voor het beoordelingskader van een BN-doel. De aspecten (omvang en kwaliteit) en de deelaspecten abiotische randvoorwaarden, vegetatietypen, structuur en functie en typische soorten komen uit de profieldocumenten van LNV.

De eerste stap in het uitwerken van het beoordelingskader is de genoemde (deel)aspecten als beoordelingscriterium van een BN-doel opnemen als hiervan kenmerken genoemd zijn in de BN-waarden die tot dit BN-doel geclusterd zijn.

Vervolgens kunnen, naar eigen inzicht, de overige BN-waarden vertaald worden naar het beoordelingscriterium. In ieder geval zullen veelal BN-waarden van landschappelijke kenmerken (natuurschoon¹) in deze stap nog uitgewerkt moeten worden.

Tabel 2: Standaardtabel van het beoordelingskader van een BN-doel

Aspect	Deelaspect	Beoordelingscriterium	Wanneer doel bereikt?
Omvang		Optimale functionele omvang	> x ha
Kwaliteit	Abiotische randvoorwaarden	Zuurgraad	...
		Vochttoestand	...
		Zoutgehalte	...
		Voedselrijkdom	...
	Geomorfologie	Aanwezigheid natuurlijke processen (bv aanvoer zand en zout)	(vaak kan hier de letterlijke BN-waarde worden opgenomen)
	Vegetatietypen	Aanwezigheid in BN-waarden genoemde vegetatietypen	aanwezig
	Structuur en functie	(mate van) aanwezigheid van kenmerken uit de BN-waarden die onder dit aspect vallen	(vaak kan hier de letterlijke BN-waarde worden opgenomen)
	Typische soorten	Aanwezigheid in BN-waarden genoemde soorten	aanwezigheid totaal aantal genoemde soorten
Landschappelijke kenmerken	(vaak kan hier de letterlijke BN-waarde worden opgenomen)	(een concrete vertaling van de BN-waarde)	(bij een behoudsopgave kan hier de huidige situatie worden beschreven)
...

¹ Vooral nog is het uitgangspunt dat de BN-waarden m.b.t. natuurschoon alleen betrekking hebben op aspecten in het gebied. Op basis van (recente) jurisprudentie (o.a. RvS-uitspraak 200709030) is er een risico dat ook rekening gehouden moet worden met de externe werking van natuurschoonaspecten. Dit heeft met name consequenties voor het beoordelingskader voor vergunningverlening van toekomstige ruimtelijke (stedelijke en industriële) ontwikkelingen. Aan het JAN wordt gevraagd hier duidelijkheid over te geven.